

ILUARSISSUT

Isumaliutissiissut 7. novemberimik ulluligaq taarserpaa
(inassuteqaatinik naqqiineq)

**Piginneqatigiilluni inissiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaa
pillugu Inatsisartut inatsisaat**

(Inissiat attartortittakkat allanngortinnerat, kaaviiartitsinissamut inerteqqut il.il.)
Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu**Sanaartornermut Ataatsimiititaliap****siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut****ISUMALIUTISSIISUTAA**

Sanaartornermut Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Enoksen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napātōk, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Adam Kristensen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Kristian Therkelsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Lars Poulsen, Siumut

UKA2024-mi 16. oktober 2024-mi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap
siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Allannguutissatut siunnersuut Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfiup
ineqarnermut suliaaqaarfimmi aningaasalersuisarnermut aqqissuussinermik naliliinera
tunnngavigalugu suliarineqarpoq. Naliliinermi inatsisit inatsisilerinikkut misissuiffigineqarnerat
kiisalu kommunit naalakkersuisoqarfiullu misilittagaat aqqissuussinernillu aqutsinerat
tunnngavigineqarput.

Naliliinerit tunnngavigalugit allannguutissat makku suliarineqarput:

- Attartortut pioreersut akuersiseqqaarnissaannik piumasaaqatitaqanngitsumik
Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu inissianik attartortittakkanik pioreersunik

piginneqatigiilluni inissianut allanngortitsinissaannut piginnaatitsisumik aalajangersakkamik ilanngussisoqassaaq.

- Qularnaveeqqusiinermut allakkat akiitsunullu allakkat piginneqatigiilluni inissiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni massakut atuuttumi imaluunniit piginneqatigiilluni inissiat pillugit siusinnerusukkut inatsisaasut naapertorlugit pisortat taarsigassarsititsinerannut ilaasumik pisortanut tunniunneqartut allakkanut kaaviiartitanut, qularnaveeqqusiinissanut imaluunniit taarsigassarsititsisarfinniit malersorneqarnissamut pissutaatinneqarsinnaannginnerat pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqassaaq.
- Inissiaq iluatigut tummeralerlugu sananeqarsimappat inissiap annertussusaa qanoq isillugu naatsorsuiffigineqassanersoq erseqqissarneqarpoq. Sanaartorneqartup ilusaa allaaneruppat, inissiap angissusaata tapiiffigineqarsinnaasup naatsorsuiffiginissaa pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut immikkut ittumik akuersissuteqarsinnaapput.
- Sanaartornernut naatsorsuutitik kina uppersaassanersoq erseqqissarneqarpoq. Taamaalilluni sanaartukkanut naatsorsuutit siunissami taamaallaat kukkunersuisartumit nalunaarsorneqartumit imaluunniit naalagaaffimmit akuerisaasumit imaluunniit Kalaallit Nunaanni aningaaserivimmit uppersarneqartartussaammata erseqqissarneqarpoq.
- Piginneqatigiilluni inissiap najugaqarfigineqarsinnaanerata saniatigut inissiaq siunertanut allanut atorneqaqqusaanngitsoq erseqqissarneqarpoq.

Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit pineqartut ilaatigut tassaapput Naalakkersuisut kommunillu inissiat attartortittakkat pioreersut piginneqatigiilluni inissianut allanngortinnissaannut piginnaatinneqassasut aammalu qularnaveeqqusiinermut allakkat akiitsunullu allakkat pisortat taarsigassarsititsinerannut ilaasumik pisortanut tunniunneqartut allakkat kaaviiartitanut, qularnaveeqqusiinissanut imaluunniit taarsigassarsititsisarfinniit malersorneqarnissamut pissutaatinneqarsinnaanngitsut. Inissiap annertussusaa qanoq ilillugu naatsorsuiffigineqassanersoq, kina sanaartornernut naatsorsuutitik uppersaassanersoq piginneqatigiillunilu inissiap najugaqarfigineqarsinnaanerata saniatigut inissiaq siunertanut allanut atorneqaqqusaanngitsoq siunnersuutikkut aamma erseqqissarneqarpoq.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Immikkoortoq matumani pineqartoq amerlanerussuteqartunit taparserneqarpoq. Namminersorlutik Oqartussat inissiaataannik attartortittakkanik aserfallatsaaliinissamut pilersaarutip aningasalersorneqarnissaa, ineqarnermut tapiissut, pisortallu inissiaataasa tunineqarneranni kvadratmeterimut akii annertuumik oqallisigineqarput.

Ineqarnermut suliassaqarfimmi allannguisoqartariaqarnera pisariaqarmat isumaqatigineqarpoq, allannguisoqarneranili qanoq aningaasalersorneqarnissaa assigiinngitsunik isumaqarfigineqarpoq.

Siunnersuut ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugu innersuussutigineqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 2024-mi 19. augustimiit 16. septemberimut tusarniaassutigineqarpoq aammalu tusarniaaffigineqartut siunnersuummut oqaaseqaataat Naalakkersuisut issuaavigaat oqaaseqarfialugillu.

Tusarniaanermut akissutit Naalakkersuisut siunnersuummut allannguutissanut siunnersuummut siunnersuuteqarnissaannut tunngavissinngillat.

Namminersorlutik Oqartussat illuutaanik allanngortitsissagaanni ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi aningaasaliissutitigut nalinginnaasumik immikkullu tunngavissaqartariaqartoq assinganik kommunit missingersuutaanni aningaasaliissutitigut tunngavissaqartariaqartoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik tusarniaanermut akissuteqarnermini allappoq.

Ingerlaavartumik allanngortitsinissat malitsigissavaat ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi imaluunniit ukiup ingerlanerani ilassutitut aningaasaliissuteqartoqarneratigut tunngavissaqarnissap aqutissiuunneqarneranut atatillugu allanngortitsinissat ingerlaavartumik eqqartorneqartuarnissaat. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit siunnersuutip kingunerisaanik inissiat attartortittakkat qassit allanngortinneqassanersut ilisimaneqanngimmat iluanaarutinullu sunniutissat tamarmiusut missingerneqarsimanngimmata maluginiarneqarpoq. Taamaammatt allanngortitsinissanut inernerusinnaasunik suliaqartoqarnissaa Naalakkersuisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat aningaasatigut soqutigisaasa pitsaanerpaamik isumaginissaannut Naalakkersuisut pisussaaffeqartut, taamaattumillu akiliutigineqartumit annerpaamik 20 procentimik akikilliliissuteqarluni piginneqatigiilluni inissiap tunineqarsinnaanissaa siunnersuummi isumaliutigineqarsinnaasoq Naalakkersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq. Malittarisassap taamaattup nassatarissavaa akikilliliinissamik periarfissap inatsisitigut maleruagassiorneqarsimanissaa, taamaaliornikkut isornartorsiunerit annikillisinneqarsinnaapput inatsimillu aqutsinermi missingiineq annikinnerulersissallugu. Tassunga siunnersuuteqartumit akissutigineqarpoq inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini takuneqarsinnaasoq nammineq akiliutigineqartut 20 procentii tikillugit annerpaamik akikilliliisoqarsinnaasoq.

Assersuutigalugu pisisussannginneq pissutigalugu tunineqanngitsunik piginneqataassuteqarpat ima pisoqarsinnaavoq Naalakkersuisut imaluunniit kommunalbestyrelsi piffissami sivikinnerusumi imaluunniit sivilisnerusumi piginneqataassutinik piginnittunngorsinnaallutik, piginneqatigiillunilu inissiaatillit peqatigiiffianut taarsigassarsiat eqqarsaatigalugit akiligassaqarfiusinnaallutik. Tunngaviusumik isigalugu piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiata piginneqataassutaasa annersaannik Namminersorlutik Oqartussat imaluunniit kommuni pisut ilaanni piginnittunngorlutillu nakkutilliisussanngorsinnaapput.

Naalackersuisut oqaaseqaatiminni ima akissuteqarput: Aningaasartuutitut isertitatullu aningaasaliissutitut tunngatillugu pisortat inissiat attartortittagaat qanoq amerlatigut piginneqatigiilluni inissianngortinneqassanersut politikikkut ingerlaavartumik isummerfigineqartassaaq.

Piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffianni piginnittutut pisinnaatitaaffiit, pisussaaffiillu tassunga atasut ilanngullugit Naalackersuisut aamma kommunalbestyrelsi piginneqataassutsinik piginnittutut inississapput. Naalackersuisut kommunalbestyrelsilu attartortitsinermi isertitaqartassapput. Taamaattorli attartortitsinermi isertitat piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiannut akiliutissanut, attartortullu piginneqatigiilluni inissianik atuinerini iluarsagassaqaassappat, taakkununga aningaasartuutissanut matussusiissanersut siumut oqaatigineqarsinnaanngilaq. Attartortitsinermi isertitat piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiannut akiliutissanut, attartortullu piginneqatigiilluni iluarsagassaqaassappat, taakkununga aningaasartuutissanut matussusiissanersut siumut oqaatigineqarsinnaanngilaq.

INI A/S tusarniaanermut akissuteqarnermini allappoq aningaasaateqarfiit sullitap akiliisinnaassuseqarnera misissorluassallugu aningaaserivik pisussaaffeqartoq. INI A/S naliliivoq illuummi aalajangersimasumi aserfallatsaaliuinissami kinguaattoorutit annikitsuinnaanngippata Namminersorlutik Oqartussanit attartortut amerlanersaat aningaaserivik imaluunniit pigisanik aalaakkaasunik qularnaveeqqusiussaqaarluni taarsigassarsisitsisarfik aqutugalugu aningaasalersuinissaminnik kissaateqartut amerlanersaasa itigartinneqarnerinik kinguneqassasoq.

Inissiararmi attartortitat inissiallu nammineq pigisat ataatsimut aqunneqarnissaannut INI-p ernumassuteqarnini erseqqissaatigiumavaa. Ataatsimut nukissiuutinik pilersuiveqarput, innaallagissamut aqquteqarput, nunaminertanik ataatsimoorussaqaarput, immikkoortumik uuttusersuisinnaapput il. il. Pissutsinut taamak ittunut INI-p misilittagai imaanngilaq iluatsilluarsimasut, taamaalillunilu inissianik piginnittut kissaataat malillugu piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiannik imaluunniit inissiamik piginnittut peqatigiiffiannik pilersitsisoqarnissaa sioqqullugu tamakkiisumik qulaajarneqartariaqarlutik.

Naalackersuisut tassunga akissutigaa inissianik attartortittakkanik piginneqatigiilluni inissianngortitsinermi piginneqatigiillunilu inissianik inoqanngitsunik tuniniaaneq ima ingerlanniarneqassasoq inissianik tuniniaanerup aamma inissiat piumaneqarnerisa akornanni oqimaaqatigiissitsineq sapinngisamik attatiinnarneqarluni.

Naalackersuisunit naatsorsuutigineqarpoq siullermik illuut ataaseq inissiatut piginneqatigiilluni pigisatut allanngortinneqassasoq inissiallu tuniniarneqarlutik. Ajornartorsiutaasullu attuumassuteqartut paasineqassapput aqunneqarnissaallu aqqissuunneqassalluni.

Tamatuma saniatigut INI A/S-imit tikkuarneqarpoq attartortup inissiamik pisinerani piginnittumut aningaasaliissutitigut iluanaarutinik akiliuteqarnissaq atorunnaassasoq aamma PA-mut (pilersaarutaasumik aserfallatsaaliuneq) immikkoortitsisoqartassasoq PPV¹. INI A/S tusarniaanermut akissuteqarnermini pissutsinik taakkuninnga naatsorsuisimavoq naliliillunilu,

¹ Pilersaarutaasumik aserfallatsaaliinissamut

attartortut inissiamut akiliutigisartagaat inissiamik attartukkaminnik pisiniarunik ineqarnermut akiliutigisartagaat 30 %-it missaanni qaffassasut. Taamatuttaaq INI A/S-ip tikkuarpaa Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanni attartortittakkani aserfallatsaaliuinissami kinguaattoorutit 3,8 mia. kr.-it aamma 6,3 mia. kr.-it akornanni annertussuseqarnerat, tamannalu piffissaliunneqartoq apeqqutaatillugu agguaqatigiissillugu katillugit 688.193 kr.-init 1.131.896 kr.-it tungaannut aserfallatsaaliuinissami kinguaattoorutit nassataqassalluni. Naalackersuisut eqqortumik naatsorsuisoqarsimanersoq erseqqissumik akissuteqarfiginngilaat, oqaatigiinnarluguli attartortittakkat inissiatut nammineq pigisatut allanngortinneqarnissaanni aningaasaqarnikkut inissisimaneranik, aserfallatsaaliuinissamut naatsorsuutigisamik aningaasartuutissat, matumanilu aserfallatsaaliinermi kinguaattoorutit ilanngullugit paasissutissiinissaminnik pisussaaffeqartut piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiannut inissiamut akiliutissaq eqqortumik missingersuutinik, naatsorsuutigisamik aningaasartuutissanik aallaaveqassasoq.

Ataatsimiititaliamit naapertuutinngitsutut isigineqarpoq naatsorsukkanut aalajangersimasunut tusarniaaffigisamit tutsuiginartumik siunnersuuteqartup nalinginnaasumik oqaaseqarfigalugit akissuteqarfigimmagit, taamaalilluni naatsorsuinerit eqqortuunersut eqqortuunnginnersulluunnit ersernerlulermat. Ataatsimiititaliaq tassunga atatillugu isumaqarpoq inissiat tunineqarsinnaanersut pillugu naliliinermi pingaaruteqartoq tamatuma attartortunut inissianik neqeroorutigineqartunut aningaasaqarnikkut imminut akielersinnaanisaa.

Ineqarnermut Attaveqasersuutinullu Naalackersuisumik ilisimatitseqatigiiffiusumik ataatsimiinneq

Immikkoortup ataatsimiititaliamit suliarineqarneranut atatillugu Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalackersuisoqarfiup ataatsimiititaliaq 18. oktober 2024-mi ilisimatitseqatigiiffiusumik ataatsimiinnissamut qinnuigisimavaa. Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalackersuisoqarfimmit ilisimatitseqatigiiffiusumik ataatsimiigiaqqussut isumaliutissiisummut uunga ilanngussatut 1-tut ilanngunneqarpoq.

Naalackersuisunut allakkatigut apeqqutit

Ataatsimiititaliaq siunnersuutip ataatsimiititaliami suliarineqarneranut atatillugu fremsendt immikkoortunut 43, 44, 45 aamma 46-mut ataatsimut Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalackersuisumut apeqquteqarpoq. Ataatsimiititaliap apeqqutai Naalackersuisullu akissuteqaataat isumaliutissiisummut ilanngussatut 2-itut ilanngunneqarput.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ataatsimiititaliaq naliliivoq siunnersuut arlariiaanik ajornartorsiutitalik pineqartoq assigiinngitsorpassuarnillu ilisimanngisamik imaqartoq. Tamanna siunnersuutip kingunerisinnaasaanik naliliiniarnermi ajornakusoortitsivoq. Tusarniaanermut akissuteqaatit, siullermeerinninnermi oqallinneq kiisalu Naalackersuisumik ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinneq taama nalornissuteqarnermik taassuminnga aammalu assersuutigalugu

anigaasaqarnikkut kingunerisassat pillugit paasissutissanik aalajangersimasunik piviusunillu amigaateqarnermit sunnerneqarsimasorinarput.

Soorlutaaq inatsisissatut siunnersuummi annertuumik naatsorsuutigineqarsorinarpoq piginneqataasutit inuinnarnut tunineqarsinnaasut aammalu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiani pilersitsisoqarnerani taamaallaat piginnittutut inississimassasut. Taamatulli isumaqartoqarnera siunertarlu sumik tunngaveqartinneqarnerasoq ersarinnerusumik nassuiarneqanngilaq.

Illuatungaatigut tamatuma ingerlannissaanut inatsisissatut siunnersuut arlalinnik pitsaaqutitaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Assersuutigalugu, piginneqatigiilluni inissiangortitsinermit pisortat inissiaataanik attartortittakkanik ikilisaanissaq siunertaavoq. Innuttaasut iminnut inissianik pilersornissamut periarfissaat tamatuma annertusisikkaa ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Ataatsimiititaliaqtaaq ilimagaa piginneqatigiilluni inissiaateqarneq piginnittutut inissiaateqarneq amerlasuutigut akikinnerujussuummat, taamaammallu piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiannik arlalinnik pilersitsineq ineqariaatsit, inuiaqatigiinni innuttaasut ilannut allanut kajumilersitsisinnaasooq isertitakinnerusut inissianik namminneerlutik pilersorsinnaanissaannut aamma periarfissaqalersitsissasooq.

Siunnersuulli pioreersut avataatigut innuttaasunit qanoq annertutigisumik ujartuisoqarnerasoq pillugu nassuiaammik imaqaanngilaq, soorlutaaq piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiini pioreersuni utaaqisut allattorsimaffeqarnerisut ilisimatitsissutigineqanngitsooq. Ataatsimiititaliamit tassunga atatillugu maluginiarneqarpoq attartortut 75 §-iisa tamanna kissaatigippassuk inissianik piginneqatigiilluni peqatigiiffinnik nutaanik pilersitsinissamut periarfissaqareersoq inatsisissatut siunnersuummi allassimammat. Aaqquissuussineq taanna qanoq annertutigisumik atornerqarnerasoq imaluunnit attartortut aalajangersakkamut isornartorsiuutinik saqqummiussisimanersut siunnersuummi nassuiarneqanngilaq. Taamaammatt ataatsimiititaliaq isumaqarpoq inissianik tuniniaanerup aamma inissiat piumaneqarnerisa akornanni pissutsit nalilernissaat ajornakusoortoq. Tamatuma peqatigisaanik inissianik piginneqatigiilluni peqatigiiffinnik pilersitsinissamut piginnaatitaaffiup attartortunit Naalakkersuisunut kommuninullu nuunneqarnissaa ilumut pisariaqartinneqartinneqarnerasoq ersernerluppoq.

Inatsisissatut siunnersuut attartortooreersunik akuersissuteqartitseqqaarani Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu inissiat attartortittakkat pioreersut piginneqatigiilluni inissianut allangortinnissaannut piginnaatinneqarnissaannik nassataqassasooq ataatsimiititaliap paasivaa. Attartortooreersut qanoq amerlatigisut inissiaminnik ilumut piserusunnersut siunnersuuteqartumit misissuinermit ingerlatsisimarpasinnginnera eqqarsaatigalugu annertuallaartumik piginnaatitsinerusooq ataatsimiititaliamit oqaatigineqassasooq. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq innuttaasut aningaasatigut periarfissatsialattut isigineraat paasissallugu pissusissamisoortoq, taamaammallu piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiannut qaammammut aningaasartuutissat namminerlu akiliutissap qanoq

annertuussuseqarnissaa aalajangiisuu jumaartut. Inatsisissatut siunnersuummi taakku ersarissumik naatsorsorneqarsimanngitsut ataatsimiititaliap paasivaa.

INI A/S-imit tusarniaanermut akissummut akissutitut siunnersuuteqartup oqaatigaa piginneqatigiilluni inissianik allanngortitsineq tuniniaanerlu ima ingerlanniarneqassasut tuniniaanerup aamma inissiat piumaneqarnerisa akornanni oqimaaqatigiissitsineq sapinngisamik annertunerpaamik attatiinnarneqarluni. Siunnersuuteqartup tassunga atatillugu ilisimatitsissutigaa aallaqqaammut illuut ataaseq inissiatut nammineq pigisatut allanngortinneqarnissaanik inissiallu tuniniarneqarnissaanik ataasiartumik suliniutip ingerlanneqarnissaa naatsorsuutigineqartoq. Siunnersuuteqartup naleqqussaanerup tamatuma niuerfintut oqaatigimmagu ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq, maluginiarlguli inatsisissatut siunnersuut taamatut oqaasertaliisimanermik imaqaanngimmat, soorluttaaq misiligutitut aaqqissuussisoqarnissaa siunniniunneqarsimanngitsoq siunnersuummiluunniit naliliisoqarsimanngitsoq. Taamatuttaaq ukiut arlallit ingerlareerneranni inatsisip atorunnaarnissaanut imaluunniit inatsisip nalilersornissaanut tunngassutilinnik aalajangersaasoqarnissaanik ersittoqaanngilaq. Ataatsimiititaliamit oqaatigineqarpoq tamanna inatsisissatut siunnersuummi takuneqarsinnaasuuppat naapertuussimassagaluartoq.

Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allassimavoq ”*Namminersorlutik Oqartussat kommunalbestyrelsiliu tassunga peqatigitillugu ingerlatsinermut iluarsaasarnernullu piginneqatigiilluni inissianut ataasiakkaanut attuumassutilinnut pisussaaffeerutissapput.*”²

INI A/S tusarniaanermut akissuteqaatimini tamanna oqaaseqaateqarfigaa nassuiaatigalugulu Namminersorlutik Oqartussat inissiat attartortagaannut aserfallatsaaliuinissami kinguaattoorutit 3,8 mia. kr.-it aamma 6,3 mia. kr.-it missaanniittut. Siunnersuuteqartoq tamatumunnga ima akissutigineqarpoq, ”*Inissiat attartortittakkat piginneqatigiilluni inissiannngortinneqarnerini inissiat attartortittakkat aningaasaqarnikkut inissisimanerat pillugu, nutarterinissamilu kinguaattoorutit ilanngullugit aserfallatsaaliuinissami naatsorsuutigisamik aningaasartuutissat pillugit Naalakkersuisut, Kommunalbestyrelsillu paasissutissiissallutik pisussaaffeqarput*”³. Tamanna ataatsimiititaliamit ima paasineqarpoq inissiat tuninialinnginnerini nutarsarneqarnissaat siunniunneqarsimanngitsoq, pisisussarli aserfallatsaaliuinissami kinguaattoorutit pillugit ilisimatinneqassasoq. 18. oktober 2024-mi ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnermut atatillugu ajornartorsiut tamanna apeqqutigineqarpoq, siunnersuuteqartorlu ima akissuteqarpoq: ”*Namminersorlutik Oqartussat inissiaataat ilaat ima ajortigimmata inissiat, taamaalillunilu nutarterinissamut akisussaaffik, aningaasartuutissallu attartortumut tunniunneqarunik akisussaassuseqarnerunaviannngitsoq nalilerneqarpoq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, inissiat nutarterneqarnerat ilutigalugu inissiat*

² Tak. inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini qupperneq 3 (danskisuuani) oqaaseqatigiit pingajuusa ataanni.

³ Tak. tusarniaanmut akissut, qupp. 34, danskisuuani immikkoortut aappaat

*ataavartumik tunniunneqartassasut.*⁴”.

Ataatsimiititaliap paasivaa inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai aalajangersakkamik assinganik imaqaangitsut. Taamaattumik inissiat piginneqatigiilluni inissiannngortinneqarnissartik sioqqullugu nutarterneqassanersut nutarterneqaaqaassannginersulluunniit ataatsimiititaliamit ersernerluttutut isigineqarpoq. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq aserfallatsaaliisoqassappat iluarsaassisoqassappalluunniit tamatumunnga aningaasartuutissat aningaasaqarnikkut kingunerisassat allaaserineqarneranni eqqumaffiginiarneqarsimanngimmata. Tamanna ersarinnerusumik qulaajarneqartariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnernullu Naalackersuisoqarfiup tusarniaarnermut akissummini oqaatigaa ima pisoqaratarsinnaasoq Namminersorlutik Oqartussat kommunilluunniit piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffimmi piginneqataassutit annerpaartaannik piginnittunngorlutillu nakkutilliusassanngorlutik. Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa peqatigiiffiup assersuutigalugu aserfallatsaaliinermut aningaasartuutit nutaat isummerfigissappagit tamanna unammillertitsisinnaasoq soqutigisanullu aporaaffiusinnaasoq. Naalackersuisut tamatumunnga akissutigaat pitsanngorsagassanik aallartitsisoqarnissaanik siunnersuuteqartoqartillugu imaluunniit iluarsagassat aningaasalersorneqarnissaanni inissiamut akiliutit 25 %-it sinnerlugit qaffannissaannik kingunilimmik iluarsagassaqarpat amerlanerussuteqartunit akuerineqartariaqartoq. Siunnersuuteqartoq tamanna tunngavigalugu naliliivoq inissianut akitsuummik annertuumik qaffaataasussamik malitseqartussamik suliniuteqartoqarnaviannngitsaq.

Taamatuttaaq siunnersuuteqartup siunnersuutip pisortanut aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit immikkoortup ataani paasissutissiissutigaa Namminersorlutik Oqartussat kommunalbestyrelsilu ingerlatsinernut iluarsaasarnernullu piginneqatigiilluni inissianut ataasiakkaanut attuumassutilinnut pisussaaffeerutissasut.

Ataatsimiititaliali paasivaa § 57, imm. 3-mi allassimammat inissiap silataaniittut aserfallatsaalinissaat aningaasartuutiginissaallu piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiata akisussaaffigigaa. § 57, imm. 5 naapertorlugu piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiat pilersaarutaasumik ataavartumillu aserfallatsaaliuinissamat pilersaarusiussaaq aammalu piginneqataasut ataasiakkaat ineqarnermut akitsuut aqutugalugu pilersaarutaasumik ingerlaavartumillu aserfallatsaaliuinissamat akiliisinneqallutik.

INI A/S-ip tusarniaanermut akissutaanut atatillugu, tassani allassimalluni aserfallatsaaliuinissami kinguaattoorutit 3,8 mia. kr.-it aamma 6,3 mia. kr.-nit akornanni amerlassuseqartut, siunnersuuteqartup qanoq ililluni § 57-mi aserfallatsaalinissamik inatsimmi piumasagaat naammassiniarneraa ataatsimiititaliamit paasiuminaatsinneqarpoq, tamatuma peqatigisaanik tusarniaanermut akissummi oqaatigineqarmat inissianut akitsuummum annertuumik qaffassutaasinnasunik iliuseqartoqarnissaa naatsorsuutigineqanngitsoq aningaasaqarnikkullu kingunerisassani toqqaannartumik oqaatigineqarmat

⁴ Tak. seqersittakkat ataatsimiinnermi tunniunneqartut danskisuuini qupperneq 13. Apeqqutinut akissutitut: ”Skal vi sælge faldefærdige boliger?”

aserfallatsaaliinissamut aningaasartuuteqartoqartitsisoqassanngitsoq. Ataatsimiititaliap tassunga atatillugu innersuussutigaa Namminersorlutik Oqartussat/kommunalbestyrelsi pingaartumik piginneqatigiilluni inissiatillit peqatigiiffiannik pilersitsinermi kisimiillutik piginneqataasussaasut, taamaalillutillu piginneqataassutit tuneqqinneqarnissaasa tungaanut aserfallatsaaliisussaataitanerup tamarmiusup akilernissaanut akisussaasut. Innuttaasut qassit inissiaminnik tigusinissaminnik soqutiginnillutillu aningaasaqarnermikkut periarfissaqassanersut inatsisissatut siunnersuummi allassimanngimmat Namminersorlutik Oqartussat/kommunit piffissami qanoq sivilisutigisumi piginneqatigiilluni inissianut aserfallatsaaliisussaataitanerup akilernissaanut pisussaaffeqassanersut ataatsimiititaliamit paasiuminaatsinneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi allassimavoq sunnersuutigineqartoq Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi inissiat attartortittakkat pisiarinissaannut piginneqatigiilluni inissiatillit peqatigiiffiannut taarsigassarsisitsisinnaassasut, taakkulu ukiut 30-t tikillugit ernialersugassaanatillu akilersugassaanngitsut. Taamatuttaaq kap. 4 a-mut nassuiaatini aamma § 45 a imm. 2-mi allassimavoq Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi piginneqatigiilluni inissiatillit peqatigiiffianni inissiat tunineqarnissaata tungaanut inissianut piginneqataaffiusunut ataasiakkaanut piginneqataasutut ilaalissasut. Oqaatigineqassaaq piginneqatigiilluni inissiat ilumut tunineqarsinnaanissaat tamatumani aamma naatsorsuutigineqarsorinarmat. Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, § 45 j, imm. 1-imut nassuiaatit malillugit attartortoq attartortutut najugaqaannarusukkuni taassuma tamanna inatsisitigut pisinnaatitaaffigigaa. Taamaalilluni inissiap attartorneerunnissaata tuniniarneqarnissaataluunniit tungaanut ukiorpassuit ingerlasinnaapput. Ataatsimiititaliap oqaatigaa ukiut 30-t akilersuisussaanninnerup naanerata kingorna Naalakkersuisunit kommunalbestyrelsimilluunniit pigineqartunik suli inissiaqarumaarnera inatsisissatut siunnersuummi eqqumaffiniarneqarsimasorinannngimmat. Ataatsimiititaliamit tamatumunnga atatillugu oqaatigineqarpoq, taamaalilluni pisortanit taarsigassarsianut atatillugu akiitsulik akiitsoqarfillu (tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit) assigiilersinnaammata. Naalakkersuisut imminnut akilersinnaanngillat, tamannami akiitsunik isumakkeerinninnertut isigineqassammat. Tamatuma eqqumaffiginiarneqarnissaa taamatullu pisoqarsinnaanera siunnersuuteqartumit qanoq iliuuseqarfiginiarneqarnersoq ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersuummi takusinnaanngilaa, tassungalu ilanngullugu pisortanit taarsigassarsiat Naalakkersuisunit kommunalbestyrelsimilluunniit akilissallugit nammineq akisussaaffigineqartut isumakkeerneqassagaluarpata tamatumani inatsisitigut tunngavissaq sorleq tunngavigineqassanersoq erserterluttutut isigalugu.

Taamatuttaaq pisortanit taarsersigassarsianut atatillugu ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq ukiut 30-t tikillugit akilersuisussaanninneq, tamatumalu kingorna ukiut 15-it sinnerlugit akilersuisoqarnissaa pineqartoq. Taamaalilluni piginneqatigiilluni inissiatillit peqatigiiffiata pilersinneqarneranit aatsaat ikiut 45-t qaangiunnerini pisortat akilerneqarsimassallutik. Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq inissiat attartortittakkat siunnersuummi nalilerneqarsimannngimmata, illuutillu qassit piginneqatigiilluni inissiatilinnut

peqatigiiffingortissallugit eqqarsaatigineqarnersut eqqarsaatigineqarnersut
 missingerneqarsimangimmat. Taamaattumik aningaasat pisortanit
 taarsigassarsiaritneqarsinnaasut qanoq amerlatiginersut, aatsaallu ukiut 45-t qaangiuppata
 nunatta karsianut utertinneqartussaasut ataatsimiititaliamit ersernerluttutut isigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini assersuutitut
 naatsorsuisimanermit takuneqarsinnaavoq, piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiata
 3.375.000 kr.-it Namminersorlutik Oqartussanut kommunimulluunniit aningaasannorlugit
 akiliutigissagai. Taamatutaaq allassimavoq Namminersorlutik Oqartussat/kommunalbestyrelsi
 nammineq akiliutissanut akiliussinermut taamaallaat aningaasartuuteqassasut, taakkulu
 piginneqataassutsit ataasiakkaat tunineqarnerat ilutigalugu utertinneqassasut. Taamatutaaq
 allassimavoq assersuutigalugu aserfallatsaaliinissamut sipaarutigineqarsimasut
 ilanngunneqarsimangitsut.

Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq Namminersorlutik Oqartussat/kommunalbestyrelsi
 taamaallaat pilersitsinermit piginneqataassutinik pigisaqartussatut tamatumalu kingorna
 illuutunik tamanik tunisimassasut naatsorsuinermit naatsorsuutigineqarsorinartoq. Taama
 naatsorsuuteqarnermit suna tunngavigineqarnerisooq ataatsimiititaliamit ersernerluttutut
 isigineqarpoq.

Allassimavoq siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanut kommunalbestyrelsimillu
 aningaasatigut iluanaarutunik pissarsiffiussasooq pisinermit akip tamarmiusup Namminersorlutik
 Oqartussanit kommunalbestyrelsimillu aningaasalersorneqanngitsup annertoqataanik.
 Naatsorsuineq taaneqartoq tamanna aningaasanillu tigorianaannarnik 3.375.000 kr.-nik
 Namminersorlutik Oqartussat tigusaqarnissaa qanoq ililluni anguneqarsimanersooq
 ataatsimiititaliamit paasiuminaatsinneqarpoq.

Pisinermit aki tamarmiusooq ima aningaasalersorneqassasooq takuneqarsinnaavoq:

Pisortanit taarsigassarsiat (annerpaamik 55%)	kr.	4.125.000
Aningaasannorlugi nammineq akiliutit (minnerpaamik 5 %)	kr.	375.000
Aningaasannorlugi assersuutigalugu pigisanik aalaakkaasunik qularnaveequsiilluni taarsigassarsisitsisarfi- mit/aningaaserivimmi taarsigassarsiat	kr.	3.000.000

Namminersorlutik Oqartussat pilersitsinermit kisimiillutik piginneqataasussaasut inatsisissatut
 siunnersuummi allassimammat 375.000-inik nammineq akiliutissaq Namminersorlutik
 Oqartussanit aningaasalersorneqartussaasaaq. Tamatuma saniatigut piginneqatigiilluni
 inissiaatillit peqatigiiffiat 3.000.000 kr.-nik taarsersigassarsissaaq, piffissalli taamaalinerani
 Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffimmi kisimik aamma
 ilaasortaassammata tassatuassapput piginneqataassutillit taarsersigassarsianik akilersuisussat.
 Namminersorlutik Oqartussat 375.000 kr.-inik nammineerlutik akiliuteqarnerat

aningaaserivinnullu taarsigassarsinerat Namminersorlutik Oqartussanut iluanaaruteqarnermik qanoq nassataqarsinnaanerata ataatsimiititaliamit ersernerluttutut isigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut aserfallatsaaliinissamut pisussaaffik naatsorsuinerme eqqumaffiginiarneqarsimanngilaq. Inissiat aserfallatsaaliinissamut kinguaattoorutissartaat ilanngullugit tunniunneqassappata piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiat tamanna aaqiiffiginiarlugu taarsigassarsisariaqassaaq, Namminersorlutillu Oqartussat kisimiillutik piginneqataagunik aamma Namminersorlutik Oqartussat tassaassapput taarsigassarsianut taakkununga akilersuuteqartussat. Taarsigassarsianut taamaattunut aningaasartuutit piginneqatigiilluni inissiaatillit akitsuutaannut ilaasussaassapput. Taamaattumik ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermullu aningaasartuutit sipaaruteqarfiusussaanerata siunnersuuteqartumit qanoq naatsorsorneqarsimanersoq ataatsimiititaliamit ersernerluttutut isigineqarpoq.

Taamatutttaaq maluginiarneqarpoq attartortunit inissiamut akiliutit akilersinneqartut inissianillu piginneqatigiinnut akitsuutit Namminersorlutik Oqartussanit akilissallugit akisussaaffigineqartut akornanni assigiinngissut naatsorsuinerne ilaatinneqanngimmat. Inissiamut maannamut akiliutigisartakkanut sanilliullugu qaffaanerup 30 %-iunissaa INI A/S-imit missingerneqarpoq, tamatumalu saniatigut illuutinit aningaasalersuinerminnut atatillugu piginneqatigiit pigisanik aalaakkaasunik qularnaveeqqusiilluni taarsigassarsisitsisarfiimmit taarsigassarsianut amigartumillu aserfallatsaaliisoqarsimaneranut pilersitseqqinnissamut aningaasaateqarfimmit taarsigassarsianut aningaasartuuteqartussaallutik. Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq Namminersorlutik Oqartussat inissianik attartortut ineqarnermut akiliutaannit annertunerusumik piginneqatigiilluni inissiaateqarnermut akitsuummik aningaasartuuteqassappata tamanna pisortanit aningaasanit aningaasalersorneqartussanik qaammatikkaartumik amigartooruteqarfiussaaq.

Ataatsimiititaliap paasivaa § 45f, imm. 2-mi aalajangersakkamik nutaamik ima oqaasertalimmik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqartoq:

”Naalackersuisut imaluunniit kommunalbestyrelse pisortat taarsigassarsiarititaannut, tigusinerup nalaanni amigartumik aserfallatsaaliuisoqarsimaneranut uppersarneqartup pilersitseqqinnissaanut piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiannut taarsigassarsiaritinneqartunut, tulleriiaarinermut uppernarsaanissamik nalunaaruteqarsinnaapput.”

Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa aalajangersakkami tassani oqaasertat § 69, imm. 2-mi aalajangersakkamut atuuttumut akerliusorinarmata, tassani allassimammat:

”Kommunalbestyrelsi piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiata pilersaarutaasumik piffissakkaartumik aserfallatsaaliuinerup aningaasalersornissaanut imaluunniit aserfallatsaaliuisimanningerup iluarsineqarnissaanut taarsigassarsiaannut tunngatillugu, akilernerneqartussat tullerinnerini nikisitsinissamik akuersisinnaanngilaq.”

Taamaaqataanik inatsimmi atuuttumi § 37, imm. 2 aamma § 60, imm. 2 imminnut akerleriissorinarput.

Tamanna tunngavigalugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugu siunnersuuteqartoq ataatsimiititaliamit kaammattorneqarpoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunnigortinneqarnerani aningaasaqarnikkut kingunerisassat siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allaaserineqarput. Siunnersuut annertuumik imaluunniit inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniuteqassanngitsoq tassani nalilerneqarpoq, soorluttaaq siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniuteqassanngitsoq.

Innuttaasut amerlanerit namminneerlutik inissiassaminnik pilersorsinnaanissaannut siunnersuut periarfissiissasoq naliliisoqarpoq. Naalakkersuisut kommunalbestyrelsilu piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiannik pilersitsinissaq, aningaasalersuinnermut ikiuunnissaq kiisalu allaffissornikkut assigiissaarinermik pilersitsinissaq isumagissavaat. Taamaattumik innuttaasut ataasiakkaat piginneqatigiilluni inissianik pisinissamik aalajangernissaq takorlooruminartillugu isumagiuminartissagaat siunnersuuteqartumit ilisimagineqarpoq.

Siunnersuutip Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut qanoq kinguneqarnissaa missingeruminaatsoq ataatsimiititaliaq naliliivoq. Assersuutigalugu Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini oqaatigaat aningaasatigut iluanaarutit, aningaasartuutitigut sipaarutit, aningaasaliissutaasimasunillu iluanaarutinit annaasat qanoq amerlatigissanersut missingerneqarsinnaanngitsoq. Taamatuttaaq Naalakkersuisut tusarniaanermut akissutitut oqaaseqaataanni allassimavoq piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiannut ineqarnermut akitsuut immaqalu attartortut piginneqatigiilluni inissianik atuinerisa kingorna iluarsaassinnermut aningaasartuutit attartortitsinnermi isertitanit matussusersinnaassanersut siumoortumik aalajangerneqarsinnaanngitsoq. Immikkoortut Namminersorlutik Oqartussanit/kommunalbestyrelsimit aningaasalersorneqanngitsut kiisalu kingusinnerusukkut tunisinnermit nammineq 5%-imik akiliutit amerlaqataannik Namminersorlutik Oqartussat aningaasatigut iluanaaruteqassasut siunnersuuteqartup paasissutissiissutigaa. Tamatuma peqatigisaanik Namminersorlutik Oqartussat/kommunalbestyrelsi niuernerme naliusup 55%-ianik ernialersugaanngitsunik akilersugassaanngitsunillu ukiut 30-t tikillugit taarsigassarsisitsisariaqassasut, tamatumalu kingorna taarsigassarsiat taakku ukiuni 15-ini akilersorneqassasut paasissutissiissutigineqarpoq. Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu millioninik qassiuunissaat naatsorsorimaatsunik aammalu ukiut 45-t qaangiuppata aatsaat utertillugit akilerneqartussatut naatsorsuutigineqartunik taarsigassarsisitsinnaanissaannut taamaalilluni siunnersuut piginnaatitsisoq. Aammattaaq maluginiarneqarpoq piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffiannik pilersitsinnermut atatillugu

pigisanik aalaakkaasunik qularnaveeqqusiilluni taarsigassarsisitsisarfimmit taarsigassarsianut pisinermi akiummik aningaasalersuutaasussanut kiisalu aserfallatsaaliinikkut kinguaattoorutit iluarsineqarnissaannut taarsigassarsianut Namminersorlutik Oqartussat kommuniluunniit aningaasartuuteqassasut.

Taamatutaaq ataatsimiititaliap paasivaa piginneqatigiilluni inissiatillit peqatigiiffiannut qaammatikkuutaartumik aningaasartuutit kiisalu nammineq akiliutip nalinga innuttaasunut namminneq inissiassaminnik piserusuttunut qanoq annertutigissangatinneqarnersut siunnersuuteqartup nassuiaatigisimangimmagu.

Ataatsimut isigalugu ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq siunnersuutip pisortanut innuttaasunulluunniit aningaasaqarnikkut kingunerisassa at nalilerneqavissinnaanngitsut.

Ataatsimiititaliap inassutai

- Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtigiit Siumullu ilaasortaataasa siunnersuutip akuerineqarnissaa inassutigaat
- § 45f, imm. 2 aamma § 60, imm. 2 eqqarsaatigalugit inatsisilerinermi teknikikkut ajornartorsiutit pissutigalugit allannguutissat siunnersuummik saqqummiusseqqullugu siunnersuuteqartoq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit Inuit Ataqtigiit Siumullu ilaasortaataannik kaammattorneqarpoq

Taamatut nassuiaateqarluni isumaliutissiisummilu oqaatigineqartutut paasinnillu ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Juliane Enoksen
Siulittaasoq

Jens Napātók'
Siulittaasup tullia

Adam Kristensen

Jens Kristian Therkelsen

Lars Poulsen